

Waar gingen de 12 apostelen heen?

Waarom zegt het boek handelingen zo weinig over de oorspronkelijke 12 apostelen na hun vertrek uit Judea? Waarom is de waarheid over de reizen van de 12 apostelen zo onbekend? Over de reizen van apostel Paulus door Klein-Azië, Griekenland en Italië is uitgebreid geschreven, maar de bewegingen van de oorspronkelijke 12 apostelen zijn een mysterie. Waarom? Wat is er gebeurd met de 12 apostelen? Is er een reden waarom de reizen van deze apostelen in geheimenis zijn gehuld? Waar zijn ze naartoe gegaan?

Nadat de oorspronkelijke apostelen een 3½ jarige periode van intensieve training door Jezus hadden volbracht, waren zij voldoende uitgerust om te gaan getuigen. Is het niet vreemd dat van het getuigen door deze apostelen heel weinig van bekend is? De Bijbel verhaalt hier heel weinig over. Naast Paulus komen alleen Petrus en Johannes nog even kort in beeld te Jeruzalem ten tijde van de vergadering die in Handelingen 15 wordt beschreven en daarnaast lezen we dat Petrus ook te Antiochië (Galaten 2:11-14) kwam en in Babylon verbleef toen hij zijn eerste brief schreef (1 Petrus 5:13). Van de overige apostelen schreven verder alleen Mattheüs en Johannes een evangelie. Johannes schreef daarnaast ook nog een aantal brieven en het boek Openbaring toen hij op het eiland Patmos opgesloten zat. De andere schrijvers zoals Paulus, Marcus, Lucas, Jacobus en Judas waren geen onderdeel van de groep oorspronkelijke apostelen: Paulus werd pas later geroepen, Marcus was een neef van Barnabas, Lucas een geneesheer in het team van Paulus en Jacobus en Judas waren halfbroers van Jezus Christus (Mattheüs 13:55).

Van deze oorspronkelijke apostelen weten we verder dat Jacobus, de broer van Johannes, kort na de dood van

Christus met het zwaard werd gedood door Herodus (Handelingen 12:2). Maar wat weten we nu van het verdere leven en werken van de overige apostelen zoals Andreas, de broer van Petrus, Thomas, Bartholomeüs, Fillipus, Judas Thaddeüs, Simon de Zeloot, Jacobus zoon van Alfeüs, en Mattias die de plaats innam van Judas Iskariot? We gaan nu het gordijn van de geschiedenis openschuiven om te zien waar elk van deze 12 apostelen heeft gepredikt. U zult verbaasd staan!

In Mattheüs geeft Jezus een verrassende opdracht die de 12 apostelen moesten uitvoeren:

Mattheüs 10:5-6: "Deze twaalf heeft Jezus uitgezonden en Hij gebod hun, zeggende: Wijk niet af op een weg naar heidenen, gaat geen stad van Samaritanen binnen; begeeft u liever tot de verloren schapen van het huis Israëls." De apostelen werden min of meer afgeraden om naar de heidenen, zoals de Samaritanen, te gaan. Ze moesten hun aandacht vestigen op de verloren schapen van het huis Israëls. Dit is een duidelijke verwijzing naar de verloren stammen van het huis Israëls, die sinds 721 v. Chr. uit hun land werden verbannen en nooit meer zijn teruggekeerd. In Mattheüs 15:24 zei Christus bovendien tegen een heidense vrouw: "Ik ben slechts gezonden tot de verlo-

ren schapen van het huis Israëls." Later werd vooral Paulus opgedragen om eerst naar de heidenen te gaan, vervolgens naar koningen en als laatste ook naar de 'kinderen Israëls' - dat zijn de 12 stammen van Israël. De opdracht van Paulus werd bekendgemaakt aan Ananias toen hij in opdracht van Jezus Paulus van zijn blindheid moest genezen: "Maar de Here zeide tot hem (Ananias): Ga, want deze is Mij een uitverkoren werktuig om mijn naam te brengen voor heidenen en koningen en de kinderen Israëls" Handeling 9:15). Zowel de 12 apostelen als Paulus moesten het evangelie gaan verkondigen aan de kinderen Israëls inclusief verloren schapen van het huis Israëls, de 10 verloren stammen. Dit valt ook af te leiden uit de brief van Jakobus: "Jakobus, een dienstknecht van God en van de Here Jezus Christus, groet de twaalf stammen in de verstrooiing" (Jakobus 1:1). Deze stammen werden verdeeld over twee huizen: het huis van Juda met daarin de stammen Juda, Benjamin en (een deel van de stam) Levi en het huis Israëls met daarin Ruben, Simeon, Gad, Dan, Isaschar, Zebulon, Jozef (Efraim en Manasse), Naftali en Aser. Blijkbaar wist men in die tijd waar het huis van Israël, ook wel bekend als de 10 verloren stammen, zich bevonden.

Geen wonder dat op die bewuste Pinksterdag van 31 na Chr. de apostelen de gaven van tongen hebben gekregen om in specifieke talen te spreken, talen die ze nooit geleerd hadden. Deze gave stelde hen in staat deze verloren schapen van Israël in hun eigen taal aan te spreken. “En toen de Pinksterdag aanbrak, waren allen tezamen bijeen. En eensklaps kwam er uit de hemel een geluid als van een geweldige windvlaag en vulde het gehele huis, waar zij gezeten waren; en er vertoonden zich aan hen tongen als van vuur, die zich verdeelden, en het zette zich op ieder van hen; en zij werden allen vervuld met de heilige Geest en begonnen met andere tongen (*talen*) te spreken, **zoals de Geest het hun gaf uit te spreken.** Nu waren er Joden te Jeruzalem woonachtig, vrome mannen uit alle volken onder de hemel en toen dit geluid gekomen was, liep de menigte te hoop en verbaasde zich, want een ieder hoorde hen in zijn eigen taal spreken. En buiten zichzelf van verwondering zeiden zij: Zie, zijn niet al dezen, die daar spreken, Galileeërs? En hoe horen wij hen dan een ieder in **onze eigen taal, waarin wij geboren zijn?**

Parten, Meden, Elamieten, inwoners van Mesopotamie, Judea en Kapadocie, Pontus en Asia, Frygie en Pamfylië, Egypte en de streken van Libie bij Cyrene, en hier verblijvende Romeinen, zowel Joden als Jodengenoten Kretenzen en Arabieren, wij horen hen in **onze eigen taal** van de grote daden Gods spreken.

Tussen de hierboven genoemde gebieden bevonden zich ook gebieden waar de verloren stammen tijdens hun migratie op dat moment waren gevestigd zoals: Parten, Meden, Kappadocië, Pontos en Azië. Het spreken in tongen had dus ook een nevendoeel, namelijk om communicatie met mensen uit de verloren stammen van Israël te vergemakkelijken. God heeft blijkbaar ook ervoor gezorgd dat er Joden uit die gebieden naar Jeruzalem kwamen om dit wonder mee te maken en, opdat de apostelen alvast contacten konden leggen met deze joden uit de eerder genoemde streken, wellicht om hun reis daarnaar toe te vergemakkelijken. De reizen van de overige apostelen zijn

in raadselen gehuld. De Bijbel geeft niet aan waar ze geweest waren. Sterker nog om de verblijfplaats van de verloren stammen niet te onthullen werden vermoedelijk van een paar brieven en boeken uit de Bijbel bepaalde delen aan het eind bewust door God niet opgenomen. Dat is het geval met het boek Handelingen, de brief van Jacobus aan de 12 stammen in verstrooiing en de derde brief van Johannes. Alle drie brieven eindigen abrupt zonder de gebruikelijke begroetingen en zonder het gebruikelijke “amen” aan het eind. Vergelijk de brieven van Paulus en Petrus in de Statenvertaling.

Het boek Handelingen eindigt met Paulus’ gevangenschap van 2 jaren in Rome. In die periode van zijn leven vanaf zijn gevangenschap in Jeruzalem tot en met de periode in Rome van 2 jaar, sprak hij onder andere tot koningen. Zijn derde missie, kinderen Israëls was nog niet volbracht!

We kunnen veronderstellen dat God met opzet de laatste hoofdstukken van het boek Handelingen weglief om de identiteit en verblijfplaats van de stammen Israëls en de ware Kerk geheim te houden, deels in verband met Gods plan om het huis Israëls zijn identiteit te laten verliezen en zichzelf als heidenen te gaan beschouwen en deels in verband met een samenzwering van een vals Christendom dat terrein aan het winnen was (zie 3 Johannes 9-14). Om die reden hield Johannes zijn brief kort en wou hij niet met pen en inkt schrijven, maar van mond tot mond spreken. De Bijbel geeft maar enkele indicaties waar de oorspronkelijke apostelen waren geweest en waar de stammen zich in die tijd bevonden. In Jacobus 4:1 staat er een opmerking over de heersende oorlogen bij de 12 stammen naar wie het boek gericht was: “Waaruit komt bij u strijden en vechten voort?” In die tijd rond het jaar 60 na Christus waren de Romeinen verwickeld in oorlog met Parten in het oosten en Brittannië in het westen. Een andere aanwijzing uit de Bijbel vinden we in 1 Petrus 1:1: “Petrus een apostel van Jezus Christus aan de vreemdelingen, die in de verstrooiing zijn in Pontus, Galatië, Kappadocië, Asia en Bitynië.

Naast de Bijbel zijn er ook werken van geschiedschrijvers die we kunnen raadplegen over de reizen van de apostelen. Enkele belangrijke schrijvers en hun publicaties werken zijn: William Cave in zijn werk “Apostolische Oudheden”, (*Antiquaetia Apostolica*), het in Constantinopel gevonden manuscript (MS) vertaald door C.S. Sonnini in 1801, de werken van Gladys Taylor waaronder “Hidden Centuries”, het boek van Ivor C.Fletcher: “The Incredible History of God’s True Church”, en de boeken van H.L Hoeh, waaronder: “True history of the True Church” en “Where did the 12 Aposles Go?”

Historische bewijzen bevestigen de brieven van Petrus, dat een deel van de verloren stammen zich bevonden aan de oevers van de Zwarte Zee in het noorden van Klein-Azië. Diodorus van Sicilië meldt in zijn werk, Boek II, par. 43 dat de Assyriërs zich voornamelijk in het gebied rond Pontus hadden gevestigd, en dat de Scythen uit het gebied van Meden zich hadden gevestigd in het gebied langs de rivier Tanais” - nu bekend als de rivier Don. De gebieden waar ze vandaan komen zijn exact dezelfde gebieden waarheen de 10 verloren stammen zijn verbannen. (zie 2 Koningen 17:6, 23).

Paulus

De Sonnini-vertaling wordt ook wel gezien als het ontbrekende einddeel van Handelingen. Met name de gebruikte stijl, die kenmerkend is voor de schrijver van Handelingen (Lucas), duidt hierop, maar ook vooral de focus op de reizen van Paulus waarbij zijn derde opdracht “naar de kinderen Israëls gaan” wordt uitgevoerd. Het Sonnini manuscript verhaalt het volgende over Paulus na zijn gevangenschap in Rome rond 60 na Chr.: “En Paulus vol van de zegen van Christus en overvloedig in de Geest vertrok uit Rome, vastberaden om naar Spanje te gaan, daar hij al voor een hele poos van plan was om daar te gaan en vandaaruit naar Brittannië.” Paulus was inderdaad van plan van Italië naar Spanje te gaan (Romeinen 15:28). Clemens van Rome bevestigt Paulus’ reis in zijn brief aan de Korinthiërs (95-96 na Chr.): “naar de uiterste grenzen in het westen.” Ook

de Griekse Kerkhistoricus Theodoretus vermeldt dat “St Paulus het behoud bracht aan de eilanden die in de oceaan liggen” (boek i, over Psalm cxvi, pag. 870). Was dat uitsluitend om tot de heidenen te prediken? Geenszins, Paulus derde missie was (Handelingen 9:15) was om de naam van Jezus te brengen aan de kinderen Israëls, aan de verloren stammen op de Britse eilanden, nadat hij Christus aan koningen en heersers te Rome had bekendgemaakt. In het boek van Ivor Fletcher (blz. 81-90) wordt de hele reis van Paulus naar Spanje en Brittannië geciteerd uit het Sonnini manuscript. Paulus vertrok uit Ostium en belandde in Cadiz, Spanje, waar hij “machtig gepredikt heeft en velen tot geloof en bekeering bracht omdat zij begrepen hadden dat hij een door God gezonden apostel was.” Ook hadden zij gehoord van “Paulus’ eigen bekeering en dat hij vele wonderen heeft gedaan.” Van Spanje ging Paulus met zijn groep verder naar het noorden en gingen in “America” op een boot naar Brittannië en kwamen aan in Raphinus. America was gelegen aan het kustgebied ten noord-westen van Frankrijk (Gallië), nu bekend als Bretagne. De exacte lokatie van Raphinus is niet bekend. Volgens het Sonnini manuscript predikte Paulus 3 maanden in Groot-Brittannië op een berg, Lud genaamd. Wellicht is dit de moderne Ludgate Hill in London. Vandaaruit vertok Paulus weer naar Frankrijk (Gallië) en via de Zwitserse Alpen (Helvetia) en Illyricum weer terug naar Rome. Paulus was 6 jaar na zijn vertrek uit Rome weer terug waar hij onthoofd werd in opdracht van Nero in 68 na Christus.

Petrus

Ook Petrus was in Groot-Brittannië. De Griekse historicus Metaphrastes verkaart dat “Petrus niet alleen geweest is in de westerse landen, maar in het bijzonder, dat hij zich een geruime tijd heeft opgehouden in Brittannië, waar hij vele volkeren tot het geloof heeft bekeerd” (William Cave, Apostolische Oudheden, p. 163).

Volgens George Jowett in zijn boek “The drama of the Lost Disciples”, blz. 174, predikte Petrus in Avalon (Glastonbury) gedurende de oorlog tussen Claudius en Caractacus, de koning van de Britten. Glastonbury stond be-

kend als de stad waar Jozef van Arimatea gewoond heeft (zie www.glastonbury.com). De stad ligt 220 km ten westen van Londen. Opvallend is in die tijd omstreeks 60 na Chr. dat er oorlogen waren in Groot-Brittannië wat overeenstemt met de waarschuwing van Jakobus aan de 12 stammen (Jakobus 4:1). Voor het volledige bewijs dat Britse eilanden fungeerden als verblijfplaats van één van de verloren stammen van Israël, kunt u het gratis boekje “Verenigde Staten en Groot-Brittannië in Bijbelse Profetieën” aanvragen. Ook Petrus stierf een martelaarsdood in Rome tijdens het bewind van Nero. Petrus werd onderste boven gekruisigd, omdat hij zich niet waardig achtte op dezelfde wijze te sterven als zijn heer en meester. Wat weinig mensen weten is dat de stoffelijke resten van Petrus en Paulus echter niet meer in Rome begraven zijn. Het gebeente van Petrus en Paulus werd door Paus Vitalianus in het jaar 656 na Chr. naar koning Oswy van Brittannië gezonden. In een pauselijke brief aan de Britse koning Oswy staat het volgende: “wij hebben echter bevolen dat de gezegende gaven van de heilige martelaren, namelijk de stoffelijke resten van de gezegende apostelen Petrus en Paulus en van de heilige martelaren Laurentius, Johannes, Paulus, Gregorius en Pancratius zullen worden overgedragen aan de bezorgers van deze brieven van ons om door hen aan u te worden overgedragen” (Bede, Ecclesiastical History, boek III, Hoofdstuk 29). Ongeveer anderhalve eeuw daarvoor had Constantius van Lyon de stoffelijke resten van alle apostelen en martelaren in Gallië meegenomen en had ze in een speciaal graf in St Albans in Brittannië begraven (Life of St Germanus).

Andreas de broeder van Petrus

Griekse historici geven aan dat apostel Andreas rond de Bosporus en aan de kusten van de Zwarte Zee gepredikt heeft. In dat gebied bevond zich toentertijd Scythiërs, mensen die later in de geschiedenis bekend staan als de Angelsaksen. Vanaf 449 na Chr. verhuisden ze naar Brittannië (Schotland) en Denemarken uit het hetzelfde gebied in Klein-Azië rond de Zwarte Zee waar de voorouders aan wie Petrus zijn brieven schreef woonden: Pontus, Galatië Kap-

padocië, Asia en Bithynië.

“In de verdeling viel Andreas voornamelijk Scythië en de naast gelegen landen ten deel. Hij reisde door Kappadocië Galatië en Bithynië, alom de mensen in het christelijk geloof onderwijzende en langs de Euxinische Zee (oude naam voor de Zwarte Zee) naar de woeste plaatsen van Scythië.”

Hij ging naar Trapezus, een havenstad bij de Zwarte Zee, vervolgens naar vier verschillende steden naar Nicea waar hij met prediken en het doen van wondertekenen 2 jaar doorbracht. Vandaar trok hij via verschillende steden naar Sinope, een stad gelegen aan dezelfde zee waar hij zijn broer Petrus vond, bij wie hij zich geruime tijd ophield (William Cave pag. 274-275). Volgens overleveringen werd Andreas gekruisigd in Patras, Griekenland, aan een kruis met een X-vorm nadat hij door 7 soldaten werd gezeseld.

Jacobus van Alfeus

Jacobus van Alfeus - niet te verwarren met de andere twee namelijk Jacobus, de meerdere, de broer van Johannes of Jacobus, de broer van Jezus - ging naar Spanje waar Scythen en Kelten zich bevonden op weg naar de Britse eilanden. “De Spaanse schrijvers houden doorgaans staande dat hij na de martelaarsdood van Stephanus gekomen is naar het westen en in het bijzonder in Spanje (sommige commentaren voegen er *Brittannië en Ierland* bij), alwaar hij de christelijke religie zou geplant ... hebben” (William Cave Apostolische Oudheden, pag. 284-285). Waarom Spanje? Spanje was de hoofdroute voor de migratie vanuit het oosten van het Middellandse zeegebied naar de Britse eilanden. In Spanje is Santiago (Sint Jacob) de Compostella één op één gekoppeld aan de naam van apostel Jacobus waar de naam van afgeleid is. Santiago de Compostela ligt in **Galicie** in het Noord-Westen van Spanje. Door het regenachtige klimaat en weelderig groene landschap doet het meer aan Ierland, Bretagne of de Hebriden denken dan aan Spanje. Het landschap heeft ook dezelfde mystiek. **De inwoners zijn van Keltische komaf.**

Simon de Zeloot

Simon reisde “naar Egypte vandaar naar

Cyrene en Afrika....en vervolgens door Mauritië en geheel Libië, predikende alom in deze verafgelegen en woeste landschappen het evangelie...Ook kon de koude van het klimaat zijn ijver niet stuiten of beletten om over te schepen en de christelijke leer in de westerse eilanden, zelfs tot in Brittannië te brengen. Hier predikte hij en deed vele wonderwerken ...” Zowel Nicephorus als Dorotheüs verhaalt ”dat hij tenslotte in Brittannië kwam, waar hij ...door de ongelovigen gekruisigd en begraven werd” (William Cave, Apostolische Oudheden, pag. 339).

Thomas

Griekse historici openbaren dat de apostel Thomas het evangelie bracht in “Parthië”. Anderen zoals Sophronius, berichten ons dat hij ook daarna het evangelie onder de Meden, Perzen, Carmanen, Hyrcanen, Bactriënen en de daaraan grenzende volkeren gepredikt heeft” (William Cave, Apostolische Oudheden, pag. 325). Deze gebieden kennen wij tegenwoordig als Iran en Afghanistan tot aan het westen van India. Daar zou hij met een speer zijn gedood. In de dagen van de apostelen was een belangrijk deel van het gebied waar Thomas doorreisde onderworpen aan de Parthen. Parthië is het gebied aan de overzijde van de Eufraat, waar volgens Josephus de verloren stammen zich ook bevonden. Hij schrijft: “Maar de overige Israëlieten [de Tien Stammen] wilden dat land niet verlaten. [Zodat] alleen de stammen van Juda en Benjamin weer naar Jeruzalem keerden en deze zijn het die nu in Azië en Europa onder de heerschappij der Romeinen staan: want de andere stammen zijn aan de gene zijde van de Eufraat gebleven en aldaar bijna ongelooflijk vermenigvuldigd” (Flavius Josephus, Joodsche Historie, boek XI, hoofdstuk V, § 2). In dat gebied heeft Thomas gepredikt. Parthië werd in 226 na Chr. door Perzië verslagen waarna de 10 stammen samen met de Meden uit Parthië werden verdreven en vertrokken naar Scythië ten noorden van de Zwarte Zee (zie R.G. Latham, The Native Races of the Russian Empire, pag. 216). Vandaar trokken de 10 stammen ca. 256 na Chr. tezamen met hun broeders uit Klein-Azië naar noordwest-Europa.

Bartolomeüs

Volgens Nicephorus deelde Bartholomeüs met Thomas dezelfde uitgestrekte vlakten. Bartholomeüs bracht ook een deel van zijn tijd door in het naburige Armenië in een deel van Opper-Phrygië in Klein-Azië. Dit was ook het District waar Andreas het evangelie bracht en waarheen Petrus twee van zijn brieven zond. Bartholomeüs stierf volgens bepaalde bronnen een martelaarsdood in Armenië toen hij met een zweep gegegeld werd.

Judas Thaddeüs

Judas, ook wel genaamd Lebbaeus Thaddeüs, nam deel aan het werk in Assyrië en Mesopotamië, namelijk dat deel van Parthië dat Josephus aanduidde als het gebied dat nog steeds door de 10 stammen werd bewoond. Zowel Assyrië als Mesopotamië waren tijdens de nieuwtestamentische periode onderdeel van het Parthische rijk dat ook de nakoelingen van de 10 verloren stammen bevatte.

Fillippus

Scythië en Klein-Azië waren de gebieden die aan Filippus waren toegewezen. Scythië was de naam van de uitgestrekte vlakte ten noorden van de Zwarte Zee en de Kaspische Zee. Naar dit gebied verhuisde een grote kolonie Israëlieten na de val van het Perzische Rijk in 331 v. Chr. De Scythen zijn later verhuisd naar o.a. Schotland. Het woord Schot is afgeleid van het woord Scyth. Interessant is dat het woord Scythia, in het Keltisch, dezelfde betekenis heeft als Hebreeër in het Semitisch: “migrant” of “zwerfver”.

Mattheüs

Volgens Metaphrastes ging Mattheüs “eerst naar Parthië en nadat hij in die gewesten de christelijke religie voorspoedig geplant had, reisde hij vandaar naar Ethiopië, dat is naar dat Ethiopië, welke in Azië en (vlakbij) India gelegen is” (William Cave, Pag. 318). Dit gebied van de Hindoe Kush dat grenst aan Scythië en Parthië, stond enkele eeuwen lang bekend als “Wit-India”. Het ligt ten noorden van het gebied waar de Assyriërs de 10 stammen van Israël als ballingen vestigden. Flinkere uitbreiding van de bevolking voerde het huis Israël naar deze dunbevolkte gebieden. Mattheüs

werd met het zwaard gedood in dit Ethiopië en werd begraven in Hiërapolis in Parthië.

Matthias

Ethiopische en Griekse bronnen duiden Dacië (het huidige Roemenië) en Macedonië aan als het deel van het gebied waar Matthias zijn werk uitoefende. Dacië was de uiterste westelijke deel van Scythië. Uit Dacië kwamen de Noormannen die zich in Scandinavië, Frankrijk en Brittannië vestigden. Matthias werd gestenigd en daarna onthoofd volgens de overleveringen.

Johannes

De Franse overlevering vertelt dat Johannes samen met Maria, de moeder van Jezus naar Gallië reisde. Jezus legde de zorg voor Zijn moeder in de handen van Johannes. Later ging Johannes naar Rome waar hij op een miraculeuze wijze aan de martelaarsdood ontsnapte, nadat hij in een grote bassin vol hete olie werd geworpen en heelhuids eruit kwam. Hij werd daarna verbannen naar de mijnen van het gevangenis eiland Pathmos, waar hij de openbaring van Christus kreeg en te boek zette. Hij is wellicht de enige apostel die niet de martelaarsdood onderging. Nadat hij bevrijd werd keerde hij terug en diende als hoofd van de kerk te Odessa in het moderne Turkije. Hij stierf aldaar op hoge leeftijd.

De 12 stammen bereikt

De oorspronkelijke 12 apostelen hebben hun opdracht volbracht om de kinderen Israëls het Evangelie van Gods Koninkrijk te brengen. Ze zijn tot in de uiterste regionen doorgedrongen waar de verloren stammen en Joden zich bevonden, om deze belangrijke boodschap van God aan het mensdom in het algemeen en aan de kinderen van het verbond te kunnen brengen. Het huis Israël zou volgens Gods plan zijn identiteit verliezen en zich als heidenen gaan beschouwen tot in de eindtijd (Ezechiël 37:15-28). Wilt u lezen wat dit goede nieuws is dat de apostelen met gevaar voor eigen leven gebracht hebben en in het bijzonder waar de stammen zich nu bevinden? Vraag de volgende gratis literatuur aan:
- Het Evangelie van Gods Koninkrijk,
- Verenigde Staten en Groot-Brittannië in Bijbelse Profetieën.